

Záverečnými stretnutiami NÚCEM ukončil inšpiratívnu spoluprácu s partnermi z Nemecka a Estónska

V dňoch 3. – 5. marca 2021 sa konal štvrtý a zároveň posledný workshop v rámci medzinárodného projektu *Vyvíjanie kritériálnych testov na úrovni primárneho a nižšieho sekundárneho stupňa ZŠ*. Online workshopu sa spolu s odborníkmi na tvorbu testov z Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej NÚCEM) a expertmi zo slovenských univerzít zúčastnili aj medzinárodní partneri z Univerzity Stuttgart a inštitútu Education and Youth Authority v Tallinne. Trojdňový workshop bol zameraný na metodiku vyhodnocovania výsledkov testov a následné čo najpresnejšie zadefinovanie jednotlivých škál úrovní vedomostí a spôsobilostí žiakov. Výskumníci pracovali s pokročilými štatistickými metódami a hľadali spôsoby, ako interpretovať namerané dáta tak, aby učiteľom nielen nastavovali obraz o kvalite vyučovania, ale im pomohli aj pri rozvíjaní úrovni poznávacích procesov žiakov.

NÚCEM v rámci tohto projektu pripravil prvé kritériálne testy z matematiky a slovenského jazyka a literatúry pre 5. a 9. ročník ZŠ, pri vývoji ktorých sa inšpiroval testami PISA a nemeckými testami VERA. V priebehu októbra až decembra 2020 boli testy pilotne overené na vzorke 1760 žiakov základných a stredných škôl. Testovanie sa uskutočnilo elektronicky, žiaci testy vyplňali online počas dištančného vzdelávania.

Na marcovom workshope výskumníci z NÚCEM pod metodickým dohľadom odborníkov z Nemecka a Estónska analyzovali dáta z pilotných testov s využitím pokročilých štatistických metód. Naučili sa, ako usporiadať namerané dáta z testov a nastaviť prahové hodnoty, ktoré vymedzujú úroveň spôsobilostí žiakov, pričom tieto úrovne majú stúpajúcu náročnosť a komplexnosť. Úlohou autorov testov bolo tiež didakticky opísať rozsah vedomostí a zručností žiakov, ktorý vymedzujú jednotlivé úrovne spôsobilostí. Tieto informácie budú podkladom správ z testovaní nielen pre samotných učiteľov, ale aj pre školy, ktoré získajú spätnú väzbu o tom, do akej miery majú ich žiaci rozvinuté vedomosti a zručnosti podľa vzdelávacích štandardov a ako ich treba viesť k osvojovaniu si kompetencií na vyšších kognitívnych úrovniach. Dôležitou súčasťou tohto workshopu, podobne ako aj troch predošlých, bola výmena know-how a skúseností odborníkov zo zúčastnených krajín, ktorá sa zameriavala na to, ako interpretovať a prezentovať namerané dáta tak, aby učiteľom pomáhali pri zlepšovaní úrovne vedomostí a spôsobilostí žiakov.

Následne, 25. marca 2021, sa uskutočnilo záverečné stretnutie partnerov (Stakeholder meeting), v rámci ktorého NÚCEM so svojimi zahraničnými partnermi predstavil závery projektu zástupcom kľúčových vzdelávacích inštitúcií. Spolu so zástupkyňou Európskej komisie sa tohto mítingu zúčastnili zástupcovia Inštitútu vzdelávacej politiky, sekcie predprimárneho a základného vzdelávania MŠVVaŠ SR, Štátnej školskej inšpekcie, Štátneho pedagogického ústavu a zástupca Teach for Slovakia.

Romana Kanovská, riaditeľka NÚCEM, poďakovala za vynikajúcu profesionálnu spoluprácu odborníkom z nemeckej univerzity v Stuttgarte pod vedením prof. Dr. Christine Sälzer a tiež kolegom z estónskeho Tallinnu za odovzdanie množstva odborných a praktických inšpirácií pri hodnotení žiakov a škôl. „Pred dvomi rokmi, keď sme projekt začínali, bolo na našej strane veľa obáv a neistoty, či budeme schopní zvládnuť metodiku kritériálnych testovaní, ktorá vyžaduje sofistikované postupy,“ uviedla R. Kanovská na mítingu. „Našou silnou motiváciou bolo inovovať súčasnú metodiku externých testovaní žiakov na Slovensku a zavádzať hodnotenie škôl, ktoré bude lepšie monitorovať úroveň spôsobilostí žiakov podľa vzdelávacích štandardov, čo môžeme využiť aj v pripravovanej kurikulumnej

reformy. Prvé testy pre deviatakov a piatakov sme úspešne vytvorili a vyhodnotili podľa metodiky kritériálneho testovania, no pred nami je ešte veľa práce,“ uzatvorila Kanovská.

„Sme hrdí na progres našich slovenských kolegov,“ reagoval Leo van Waveren na záverečnom mítingu, *„zároveň si však musíte uvedomiť, že tento vývojový proces nemá koniec, stále sa musíte učiť a zdokonaľovať tak, aby ste nastavovali zrkadlo vášmu vzdelávaciemu systému a prispievali k jeho zlepšovaniu,“* dodal odborník z Univerzity Stuttgart a poprial Slovensku veľa úspechov v oblasti vzdelávania a pri zavádzaní kľúčových reforiem.

Veríme, že spolupráca s nemeckými a estónskymi odborníkmi a profesionálmi bude pokračovať aj v ďalších inšpiratívnych projektoch, ktoré pomôžu pri príprave a implementovaní kurikulárnej reformy na Slovensku.

Projekt s názvom **„Vývinie kritériálnych testov pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie na Slovensku“** realizoval NÚCEM od roku 2019 v rámci Programu na podporu štrukturálnych reforiem EÚ 2017–2020 (SRSP). Viac informácií o projekte nájdete na: <https://www.nucem.sk/sk/projekty-a-linky/kriterialne-testy>